

$$\frac{140}{15(A-B)}$$

अथ

(A) अष्टपदी ॥

Ashtapadi

(B) डोडाचक्र ॥

Hodachakram

$$\frac{980}{92}$$

140 ✓
15 (a)

+

140 ✓
15 (a)

अष्टपदीसटीक

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अपरपदं लिखते ॥ चराणं स्थावराणं त्रये न सृष्टिः ॥ ततापुरा ॥
सर्वज्ञं नमस्तस्मै दानदात्रे च्युतात्मने ॥ १ ॥ कविनां मतिमा लोकास्ततां च सुखबुद्धये ॥ तताटिप्यं कलि
पुण्यामानां केन महिभुजा ॥ २ ॥ प्रीतये वासुदेवस्पृशद्यः शपापनुत्तये ॥ गीतगेविंदकं काव्यं जयदेवश्च
कारह ॥ ३ ॥ यस्यायमाद्यश्लोकः ॥ मेघैर्मेदुरमंबरं वनभ्रुवः श्यामास्तमाजद्रुमेर्नक्तं भीरुरयं च मेव त
दिग्गंधे गृहं प्रापय ॥ इच्छं नंदनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यक्षकुंडलं दुमं राधामाधवयोर्जयं तियमुना
नेरहः केजयः ॥ १ ॥ राधामाधवयोः रहः केजयः निरुज्ज्वलनक्रीडाः जयंति सर्वोत्कर्षेण वने ॥ रा
जानां चित्तं गोपगं नामुरव्या ॥ माधवः लल्लरूपी नारायणः साच सच तौ तयोः व्यभिचरति चेति व
त्तत्तु मर्चितपदस्पृशं नृपनिपातः ॥ यथा नरनारायणौ उमा महेश्वरौ काकमयूरावित्यादि ॥ कस्मि
न्मयुना कुले यमुना नदी तस्याः कुरंतं तं तस्मिन् आधारे संप्रमी ॥ किं भूतयोः प्रत्यक्षकुंडलं
नंदनिदेशतयोः गतयोः न च निप्रति कुंडलं कुंडलं प्रतिद्रुमेद्रुमेद्रुमिति ॥ वीक्ष्यामव्ययीभारः ॥
कुंडलं दुमं काकुकां रमणीयं संकेतस्थानं ॥ कस्मात्तु गतयोः नंदनिदेशतः नंदगोपः

ननु नातरे दृष्टं सत्त्वं गच्छति सन् बालकमदहेतुना दुग्धं अदध्यादि क्रय विक्रयादिना ह
 तं यहीनां राधायादिदेशः कथं इच्छं इच्छं कथं हेराधेतत्तस्मादेतोः इमं बालकं गृहं प्रापय। नि
 गच्छं गच्छ स्वमतो वाञ्छितं गोचुकामा तथा भिन्नाये एव दवं राधावदति। ततः कस्मात् यतो न कंस
 ततः बाल्यभावादिति शयेन भीत इति। पुनः राधायाः स्वगतमेवं। अहोऽप्यश्चर्यमेतत्। दिन
 विद्यमाने पिबितं नक्तं रक्ष्यं तदाह। मेघैः जलधरैः अंबरं आकाशं मेदुरं व्याप्तं किं न्वंते नमी
 तदाह दुग्धैः तरुभिः घातां जनसंनिभैः वनभुवः परल्लभुवः श्यामाः निबिडांधकारतुल्याः
 न हेतुना नक्तं तं विनापि बालको ज्ञानं चात्वेने विभेति। विद्यमाने नयहेतोः। पुनः किं
 मातुरंति वयं तैर्धैः। ॥ सरस्वत्याः प्रसादे विना कथं मनसईशितो ग्रंथः करणीय इत्याह
 देवतेत्यादि। ॥ अंबं अंबं अंबं देवकविः करोति। वाग्देवता चरितचित्रितचित्रसद्भाषणाव
 चारणचारणचक्रवती श्रीवासुदेवरतिकेलिकथासमेतमेतं करोति अयं देवकविः अंबं धार
 यति अंबं अंबं देवकविः करोति। किं भूतं। श्रीवासुदेवरतिकेलिकथासमेतं। श्रीः लक्ष्मीः राधा

पृथ्वी वसुदेवस्याऽपत्यं वासुदेवः सत्यः कंसदैत्यविनाशायः माघः शोडश्यामानवावतारे मनुजकूपी ।
 तः प्रातिः केलिक्रीडाचम्प्री वासुदेवश्च तयोः रतिकेलिकथाभिः समेतं संयुक्तं । कथं भूतोऽयं देवकविः
 प्रावतीचरणचारणचक्रवर्ती । पद्मावतीलक्ष्मीः तस्याश्चरणौ तयोश्चरणं शुश्रूषणं साराधनं त
 त्रकवर्ती । सेवकाधिराजः । अथवा पद्मावती । तस्य ब्राह्मणी । तस्याः नृत्पकाद्यादिषु कथायां चक्र
 पुनः किं कृतः । वाग्येवताचरितचित्रितचित्तसम्प्रा । वाक्चासौ देवता चेति । तस्याश्चरितं तेन
 त्रेतुं चित्रीकृतं । चित्तमेव संप्रगृह्यत्यस्य सः तथा । उपास्या स्याद्दूरमंत्रदेवतायाश्चरणसपर्या
 तशालज्जुविविधविद्यावैभव इत्यर्थः । अनेन लक्ष्मीसरस्वत्यौ । उयदेवेति कृत इति पंडि
 त्वांगारोचस्तु चितः । वाचः पद्मवयत्फमापतिधरः संदर्भशुद्धिं गिरां कानीते उयदेव एव शर
 श्वाद्योदुक्त इत्युते । शृंगारोत्तरसत्प्रमेयरचनैरीचार्यगोवर्द्धनस्यर्द्धीकोपिन विश्रुतः श्रुति
 रोऽथोर्द्ध्वविद्वामपतिः । उवाच इत्यादि । उयदेवस्य वाचेः कोपिकविः स्पर्द्धी । स्पर्द्धीवान्न समा
 विज्ञानविश्रुतः । न विख्यातः । ननु उमापतिधरादयः संतीत्याह । उमापतिधरो । वाचः ।

ननु जयति। केवलं को मलो वाचं विस्तारयति। ननु गिरां वाणीनां सदर्थं शुद्धिं ज्ञानिते। तथा शरणाः क
श्चाद्यः प्रशस्तः। कस्मिन् विषये। दुरुहं दुते। दुःखेन उदितं शक्यत इति दुरुहं। दुरुहं च दुते च
स्मिन् अतिशीघ्रं नक्तं समर्थ इत्यर्थः। तथा आचार्यो गोवर्द्धनः श्लाघ्यः। कैः शृंगारोत्तर सत्प्रमे
येव ते। शृंगारोत्तराणि शृंगार प्रधानानि च सत्प्रमेयाति उक्तं प्रमेयाति च तेषां रचनानि। शृंगारो
त्तर सत्प्रमेयरचनानितेः। धोइनामा कविद्विपतिः। कविराजः। श्रुतिधरः। श्रुत्याश्रयेनधार
यित्वा धर्मस्य श्लोकस्य कविः इति पतिः। राजा लक्ष्मणसेनः। अस्मिन् ग्रंथे किं वक्तव्यं ऊन
नवर्त्तनप्रयोजनं तदाह। यदीत्यादि॥ यदि हरिस्मरणे सरसं मनो यदि विलासकलास्तु कु
तूहलं॥ मधुरकोमलकांतपदावली शृणुत दाडयदेव सरस्वती॥४॥ हरिस्मरणे श्रा
वणानुत्थितने यदि मनो हृदयं सरसं मनो यदि विलासकलास्तु तव कुतूहलमस्ति। विलासानां क
लास्तु कौतूहलं शौचं। कुतूहलं च कुतूहलमित्यमरः। तदा हे बुधजन दाडयदेव कवेः सरस्वती वा
नमो नमः। अथ रणिय। कथं भूतां सरस्वती मधुरकोमलकांतपदावली। मधुरं स्वादु कर्णपेयं॥

ममंस्त्रिगुं। संतकमनीयं। एतैर्गुणैरूपे पदावली पदपंक्तिः र्यस्याः स्नातयातां॥ प्रलयेत्यादि।
मातवरागेरूपकृताले॥ प्रलयपयोधिउलेधतवानसिवेदं। विहितवहिनचरित्रमस्वेदं॥
केशवधतमीनशरीर। उयउगदीशहरे॥ ध्रुवपदं। हेकेशवधतमीनशरीर। धतमीन
शरीरं येन सः तस्य संबोधनं। हेधतमीनशरीर। अस्वेदं यथास्यात्तथा। चंवेदं धतवानसि
स्मिन्प्रलयपयोधिउले। प्रलये संवर्तकाले पयोधिरस्वः। तस्य ऊलंतस्मिन्। महाप्रलयक
परमेश्वरो वेदंस्त्रिगुं त्र्यंशं मुत्पाद्य। तस्मिन्प्रयच्छति। यो ब्रह्मा एं विदधाति। पूर्वयोसो
रांश्च प्रहिणोति तस्मै इति श्रुतिः। किं भूतं वेदं। विहितवहिनचरित्रमस्वेदं। विहितं त
द्विहितस्य पोतस्य चरित्रं। यैरितं॥ येन सप्रथा। वहित्रं हि सागरतारको भवति। वेदोपि नै
व तेन कर्मप्रतिपादनद्वारेण संसारसागरतारको भवतीत्यर्थः। उगंति ईदृशे नियमयतीति
उगदीशः। तस्य संबोधने हे उगदीश। हे हरे। स्मृतः सन्। हरति संसारकेशमिति। हरिः।
संबोधनं हे हरे। त्वं उयस्व। मायया शत्रुसंहरणद्वारेण स्वभक्तपरिपालनेन सर्वोक्त

अथ च। हितिरिति त्यादि। हितिरिति विपुलतरेतवतिष्ठति पृष्ठे। धरणिधरणि क्लिप्तचक्रगरिष्ठे। शव
तकक रूप उय उगदी शहरे। २॥ हे केशव धतकक रूप। धतकक रूपस्य रूपं येन सः तच्छा। संबुद्धिः
वृष्टे दितिः पृष्ठीतिष्ठति। किं भूते। अतिविपुलतरे। अतिशयेन विपुलं विस्तीर्णतस्मिन्। पुनः
भूते। धरणिधरणि क्लिप्तचक्रगरिष्ठे। धरणाः भूमे धरिणं तेन क्लिप्तः मृतरक्तग्रंथिः॥ सहवचकः।
तेन गरिष्ठे। गुह्यतरं। तस्मिन् उगदी शहरे इति सर्वयोग्यं॥ वसतीति। वसति दश
न शिखरे धरणी तव क्षमा। शशिनिकलंककले निमग्ना। केशव धतकक रूप उय उ
गदी शहरे। ३॥ हे केशव तव दशान शिखरे दंतस्याग्रे लया धरणी पृष्ठी वसति तिष्ठति।
दशानस्य शिखरे तस्मिन्॥ कस्मिन् केशव शशिनि चंद्रे निमग्ना कलंककले खेव। कलंक
स्य कला कलंक कला॥ तव करे त्यादि। तव कर कमलवरेन खमद्रुत शृंगं। दक्षित हिरण्यक
लोपुतनुभृगं॥ केशव धतनर हरिरूप उय उगदी शहरे। ४॥ हे केशव धतनर हरिर्नृसिंहः

नरहरः

नरहरः रूपं येन सस्तथा तव कर कमलवरेन खंति छति। कर एव कमलवरं पप्रश्ने छंत स्मिन्
किं भूतं न खं। अद्भुत शृंगं। अद्भुतं आश्चर्यं ऊन कं शृंगं। अग्र भावो यस्य स तत्। अद्भुत शृंगं मि
त्यर्थः। पुनः किं भूतं दलित हिरण्यकशिपु तनु भृगं। हिरण्यकशिपोस्तनुः शरीरं। सैव श्यामका
र भृगः। दलितो विदातो हिरण्यकशिपोस्तनुः शरीरं भृगो येन सस्तथा। तत्। कुल यसीति।
यसि विक्रमणे बलिं द्रुत वामन। पदन खनीर ऊनित ऊन पावन। केशव धृत वामन रूप
रूपं॥ केशव धृत वामन रूप। धृतं वामन रूपं येन सस्तथा। तस्य संबोधनं। हे अद्भुत
वामन। अद्भुतं अद्भुत शृंगं दैत्यानां दर्पदमयतीति वामनः। अद्भुतश्चासौ वामनश्च तस्य
संबोधनं। हे अद्भुत वामन। त्वं बलिं द्रुत यसि। कस्मिन् विषये विक्रमणे। विपक्षि विरुद्धे त
थाक्रमणं तस्मिन् इति ध्वनिः। विक्रमण विषये। हे पदन खनीर ऊनित ऊन पावन। पद स्मन
स्तथा पदन स्वाः तेषां नीरं। ऊनं तेन ऊनितं उत्पादितं ऊनाय पावनं पवित्री भावो येन सस्तथा
तस्य संबोधनं। हे त्रियेति। हे त्रिय रुधिर मये उगदपगत पापे। स्नपय। सिंशमित भवता पय
सं। केशव धृत भृगु पति रूप ऊन॥ हे धृत भृगु पति रूप। धृतं भृगु पतेः परं शुरु मस्य॥

सुपुनोत्तस्य संबोधनं। त्वं जगत् संसारं त्रयसि। स्नानं कारयति। न स्मिन् रूपे। सिपा
जीये। किं भूते। कृत्रियरुधिरमये। कृत्रियाणां रुधिरं तदेव स्वरूपं यस्य तत्र या। तस्मिन् विं
भूतं जगत्। अपगत पापं। स्नानमात्रेण अपमत्तं नष्टं पापं। यस्य तत्र या। पुनः किं भूतं शमि
त भवतापं। शमितः शान्तिं प्रापितो भवत्यसंसारस्य तापो येन तत्र याविहसीसित्पादिवि
वितरसिदिदुरणेदिकपतिकमनीयं। दशमुखमौलिवलिं रमणीयं केशवधतरद्युपतिरूप
यः। हे केशव। धतरद्युपतेः श्रीरामस्य रूपं येन सः तत्र। तस्य संबोधनं। त्वं रणे संग्रामे
नेदिदुःखाशासुदशमुखमौलिवलिवितरसि। दशमुखानियस्य तस्य मौल्यो मूर्द्धनः स एव
बलिः पूजापहारस्तं किं भूतं। दिकपतिकमनीयं। दिशां पतयः इंद्रादयः तेषां कमनीयोऽग्नि
वपलीयः। पुनः किं भूतं। रमणीयं शोभनं। वहसीत्पादि। वहसि वपुषि विशदेव सनं जल
सं। हलहतिभीतिमिलितयमुनाभं। केशवधतरहलधररूपजयजगदीशहरे। हे केश
वधतरहलधररूप। धतरहलधरस्य बलभद्रस्य रूपं येन सः तत्र या। तस्य संबोधने हे धर
रूपं संविशदे निर्मले वपुषि। शरीरे। वसनं। दुकूलं। वहसि। किं भूतं वसनं। जलदा

अं। उल्लेखे। नील मे वः तस्यानेवाभायस्य तत्रा। पुनः कथं भूतं। हलहति नीति मीलित यमुना भं
 डलेन हतिः। हननं तस्याः नीतेर्नयात् मिलिता आगता चासौ यमुना च तस्याः आभेवाभादीनि
 यस्य तत्रा। निंदसीत्यादि। निंदसि यद् विधे र ह ह श्रुति ज्ञातं। सदय रुदय दर्शित पशुघा
 तं। केशव धृत बुद्ध शरीर उद्युज गदी शहरे। १०॥ हे केशव धृत बुद्ध शरीर। त्वं श्रुति ज्ञातं
 तदार्थं तत्वं निंदसि। वस्य यद् विधेः यद्वा नां विधि विधानं तस्य किं भूतं। दर्शित पशुघातं। स
 यद् रुदया वा अज्ञाः तेषां दर्शितः। पशुघातो मारणं येन सै तत्रा। कथं निंदसि। अह हेति उ
 दादि पशुघातं। धिजिति। तस्य संबोधने। बोधागमशास्त्रे। अहिंसा पर मोध म इति न्यायोत्तर
 ने कृनिवहेत्यादि। स्नेह निवह निधने कल य सि करवालं। धर्म केतु मिव किमपि कलं
 शव धृत कल्लि शरीर उद्युज गदी शहरे। १०॥ केशव धृत कल्लि शरीर। धृतं कल्लि श
 रं येन तस्य संबोधनं। त्वं किमपि। अद्भुतं स्यात्तथा। करवालं। स्व दुं कल य सि। धारय सि
 ह सि र निमिने। स्नेह निवह निधने। स्नेहानां पापिष्ठानां निवहः व्यूहः तस्य निधनं

विंशतिः। करैः नयंकरं। वनिवधूमकेतुमिव।। उयदेवेत्यादि॥ श्री उयदेवक
विदमुदितमुदरं। शृणुस्वदंशुभदंभवसारी। शिवधृतदशविधिरूपउयउगदीशहरे २१।
विदितउना। श्री उयदेवकवेः। उदितं उदरं। म्बुदरं चं शृणु। विंशतं। सुखदंश्रुतिमात्रेण। पुनः
विंशतं भवसारं। भवे संसारे सारं। गीतं यं श्लोकेन गृह्णाति॥ वेदानिति। वेदानुद्धरते उग
विंशते भूगोलमुद्धिभ्रते दैत्यंदारयते। बलिं ह्वयते ह्यत्र ह्ययं कुर्वते। पौलस्त्यं उयते
विंशते ह्ययं कान्तरमातन्वते। म्बेछान्मूर्छयं दशाक्षति हते ह्ययं यत्तुभ्यं नमः॥ १२॥ हे
विंशतं नमः। नमस्कारोत्तु। विंशतायत्तुभ्यं। दशाक्षति हते ह्ययं। दशचताश्च हतय
राश्याचताः करोतीति दशाक्षति हतस्मै। त्रिभिर्वाचकशब्देन नञ्च निर्वृतिवाक्क
तयोरैकं परं ब्रह्म ह्यइत्यभिधीयते। तस्मै ह्यस्याय परब्रह्मणे। मायावशादाक्षति करणं। त
द्वयप्रपंचयति। पुनः विंशताय वेदानुद्धरते। उद्धरणं करोतीति उद्धरन् तस्मै। पुनः विंशताय
विंशतं ब्रह्म उद्धिभ्रते। उद्धिभ्रति इति उद्धिभ्रत्। तस्मै। पुनः विंशताय दैत्यंदारयते। दार

यतीतिदारयन्तस्मिन् । दित्यो हि रस्यक शिपुः । पुनः किं भूताय । बलिं वैरोचनिं कृतयतीति कृतयन्तस्मिन् । पुनः किं भूताय । हन्त दायं कर्तुं ते । हन्तस्य हन्त्रियता तस्य ह्ययं नाशं करोतीति कुर्वन्तस्मिन् । पुनः किं भूताय । प्रोक्तस्यं जयते । पुनस्तैरपत्यं पुमान् रावणः तं जयतीति जयन्तस्मिन् । पुनः किं भूताय । तं कुरुमातन्वते कुरुणा प्राचुर्यमातनोतीति आतन्वन्तस्मिन् । पुनः किं भूताय । म्लेच्छान् म्लेच्छयते यः । तान् म्लेच्छयतीति म्लेच्छयन्तस्मिन् । स्वशरणागतसकलजनरमणत्वेन सर्वोद्दुक्तयावर्तस्व । तद्वत्तु गुरुत इत्यादिवाक्यैर्मैत्र्यकर्मविराहन्त सिंहवामनपरशुरामदाशरथिरामबल । पुनः किं भूताय । दशकं बोध्यं । जयजयेतियदुक्तिरादेश एव स्य वीक्षायामित्यादि । गुरु । पुनः किं भूताय । श्रितकमलाकुचमंडलधृतकुंडल । कलितललितवनमाल । जय । पुनः किं भूताय । हे हरे । जयजय । हे श्रितकमलाकुचमंडल । श्रितं श्रितं कमलायाः लक्ष्म्याः कुचम । कुचमो गंगेन सस्रया । तस्य संबोधने । हे श्रितकलाकुचमंडल । पुनः किं भूतः । हे धृत उ । धृते कुंडले येन सस्रया । तस्य संबोधने । पुनः किं भूतः । कलितललितवनमाल ।

ह
ललिता ललिता स्त्री कृता मनोहरा वनमाला येन तस्य संबोधने हे वृक्षितललितवनमाला हे हे देव ॥
यदु यदु को भव सर्वो हर्ष एव न स्येति ॥ दिनमलमंडलमंडन भव खंडन ॥
निज नमान सहस्र उय उय देव हरे ॥ हे दिनमलमंडलमंडन ॥ दिनस्य मलिः सूर्यः तस्य
मंडलं मंडयतीति तथा तस्य संबोधने पुनः किं भूतः हे भव खंडन ॥ यात्म भक्तानां सेवकाणां
शो कृन्म खंडयतीति तथा तस्य संबोधने मुक्तिं ददातीत्यर्थः पुनः किं भूतः हे मुनि उ नमा
हंसा मुनेश्च ते उ नश्च ते प्रां मानसानि तत्र हंसः तस्य संबोधने स्वकृतया शुद्धभावेन
दयस्य मानसैशो वरस्य शब्दकृत्वेन तुल्यता ऊय ऊय देव हरे प्रतियो ज्ञमि त्यर्थः कालीयेति ॥
कालिय विषधर गंडन उ न रं उ न र ॥ यदु कुलन लिन दिने श ऊय ऊय देव हरे ॥ ३॥ १॥ किं भूतः
हे कालिय विषधर गंडन ॥ कालियश्चासौ विषधरश्च व्यालः तं गंडयतीति तस्य संबोधनं पुनः
किं भूतः हे उ न रं उ न र उ नं स्वभक्तं रं उ यतीति तथा तस्य संबोधनं पुनः किं भूतः यदु कुलन
लिन दिने श यदु नां कुलवंशः तदेवन लिनं तस्य दिने शः सविता प्रकाशतः ॥ १॥ मधु सुरेत्यादि ॥

मधुसुरनरकविनाशनगहडासनर। सुरकुलकेलिनिदानउयऊयदेवहरे ॥५॥७॥ किंभूतः
हेमधुसुरनरकविनाशन। मधुश्चसुरश्चनरकश्चमधुसुरनरकाः। दैत्यविशेषाः। ना
नरविनाशयन्तीति तथा। यद्वा। मधुसुरनामानौ दैत्यौ तयोः स्वेनैव दद्यात्। चात्र नरकं दुर्गतिं वि
नाशयन्तीति तथा तस्य संबोधनं। पुनः किंभूतः सुरकुलकेलिनिदान। सुराणां कुलं समूहः
तस्य केलिः क्रीडा तस्याः अनुग्रहद्वारेण निदानं। आदिकारणं। तस्य संबोधनं॥ अमलकमलेति।
अमलकमलदललोचनभवमोचनए। त्रिभुवनभुवननिधानऊयऊयदेवहरे ॥५॥७॥ हे
अमलकमलदललोचन। अमलं शुद्धं यत्कमलं तस्य दलं तद्द्व्योचने यस्य। तस्य संबोधनं।
नः किंभूतः। भवमोचन। भवात्संसारमोचयतीति भवमोचन। पुनः किंभूतः। त्रिभुवन
भुवननिधान। त्रयाणां भुवनानां। त्रिभुवनं। तस्य भुवनं उत्पत्तिः। तस्यानिधानं आधारः। त
संबोधनं। अथवा। त्रिभुवनमेव भवनमिष भवनं। आश्रयः॥ ऊनकसुतेत्यादि॥ ऊनक
सुताऊतभूषणकितदूषणए। समरशक्तिर्यशकंठ। ऊयऊयदेवहरे ॥६॥७॥ हेऊनक

मधुसुरनरकविनाशनगरुडासनरु। सुरकुलकेलिनिदानउयऊयदेवहरे ॥५॥७॥ किंभूतः
हेमधुसुरनरकविनाशन। मधुश्चसुरश्चनरकश्चमधुसुरनरकाः। दैत्यविशेषाः। ता
नरविनाशयन्तीति तथा। यद्वा। मधुसुरनामानौ दैत्यौ तयोः स्वेनैव दद्यात्तिचात्रनरकं दुर्गतिं वि
नाशयन्तीति तथा तस्य संबोधनं। पुनः किंभूतः सुरकुलकेलिनिदान। सुराणां कुलं समूहः
तस्य केलिः क्रीडा तस्याः अनुग्रहद्वारेण निदानं। आदिकारणं। तस्य संबोधनं॥ अमलकमलेति।
अमलकमलदललोचनभवमोचनए। त्रिभुवनभुवननिधानऊयऊयदेवहरे ॥५॥७॥ हे
अमलकमलदललोचन। अमलं शुद्धं यत्कमलं तस्य दलं तद्द्व्योचने यस्य। तस्य संबोधनं।
पुनः किंभूतः। भवमोचन। भवान्संसारमोचयतीति भवमोचन। पुनः किंभूतः। त्रिभुवन
भुवननिधान। त्रयाणां भुवनानां त्रिभुवनं। तस्य भुवनं उत्पत्तिः। तस्यानिधानं आधारः। त
स्य संबोधनं। अथवा। त्रिभुवनमेव भवनमिष्टभवनं आश्रयः॥ ऊनकसुतेत्यादि॥ ऊनक
लुतालतभूषणकितदूषणए। समरशसिनर्यशकंठ। ऊयऊयदेवहरे ॥६॥७॥ हेऊनक

सुता तत नृपण । जनकस्य सुता सीता तस्याः ततं शोक निवृत्ति कादिभूषण मलेकरां येन स स्ताया
नृपसं बोधने । पुनः किं भूतः । समर शर्मित दक्षिणं । नमरे सं ग्रामे शर्मितः शो ति प्रापितो दश
गोराव लो येन सः तथा । तस्य संबोधने ॥ अग्नि नवे ति । अग्नि नव कुल धर सुंदर धृत मंद
रस्य श्री मुख चंद्र चकोर ऊय ऊय देव हरे ॥ १॥ पुनः किं भूतः । हे अग्नि नव कुल धर सुंदर
अग्नि नव नवी चासौ कुल धर श्वेति तद्वत् सुंदरः । श्यामः । तस्य संबोधने । पुनः किं भूतः । धृत
मंदर । अमृतो न्मथने धृत टछे मंदरा च लो येन सः तथा । तस्य संबोधने । पुनः किं भूतः । श्री
मुख चंद्र चकोर । श्री घोष कर्णः मुखं तदेव चंद्रः तस्य चकोरः । तस्य संबोधने । चकोरो हि । च
क्रूर स्मि शनं करोति । अयमपि श्री मुख धर शनं करोतीति । अर्था निप्रायः ॥ श्री ऊय देवेति ।
श्री ऊय देव कवे रिदं कुरुते मुदं । मंगल मुज्वल गीतं ऊय ऊय देव हरे ॥ २॥ श्री ऊय देव क
वेः इदं श्री । मुदं हर्षं कुरुते । जनयति । किं भूतं मंगलं श्रवण मात्रेण कल्याण प्रापकं । हे उ
ज्वल मंगल गीत । उज्वलं निर्मलं गीतं यस्य तस्य संबोधने । हे उज्वल गीत । हे हरे हे देव ऊय
ऊय सर्वोत्कर्षेण वर्तस्व ॥

मनुष्य

गतेत्यस्याः श्लोकं श्लोकेनावतारयति । एवेति । १० । यथापयोधरतटीपरिरंजलग्रकाशमीरमु
 द्रुतमुरोमधुनेस्य । व्यक्तानुरागमिव खेददं गखेदस्वेदांबुधरं यत्तु प्रियंवः । ११ । मधुस्त
 दस्य मुरारेपुरगेव को वोगुष्माकं प्रियं अपेक्षितं अनुरयत्तु । करोतीर्थः । किं नृतं मुखं । पत्रा
 ययोधरं तटीपरिरंजलग्रकाशमीरमुद्रितं । पत्रायाः लक्ष्म्याः पयोधरोत्तमोत्तटीपरिसरः पा
 र्श्वभागः तस्याः परिरंजः उपगृह्णते नलग्रं च तत् । काशमीरं कुसुमं चेति । तेन मुद्रितं स्तनाग्र
 रं न दुलालति । चिह्नितं । ममेवेदं मुरारेकुरो नलग्रस्य इत्यभिप्रायेण मुद्रितं चिह्नितं ममेवेदं
 अनुरोपिस्त्ववस्तु निद्रयेवाग्रं यिमुद्रां कलहं करोतीत्यर्थः । किं नृतमिव । व्यक्तानुरागमिव
 पंतस्थितः संनृबर्हिनिः सृत्तव्यक्तः आविर्भूतः अनुरागः प्रेमयस्मिन् नृतनयातदिव ।
 ननः किं नृतं । खेददं गखेदस्वेदांबुधरं । खेदग्रं कीदृशसौ अनं गश्चेति । तेन खेदः प्रया
 सः तेन खेदांबु खेदरूपं नारंतस्य धरः प्रवाहः समूहो येन तत्तथा । तस्मिन् नृतत् । गीतार्थे
 श्लोकेन सूचयति । वसंतं चेति । वसंतं वा संतीकुसुममुकुमारैरवयवैर्भ्रमंतीकांतारे बकुवि
 हितलक्ष्म्यानुसरणं । ममंदं दंपत्यरजनिं चिह्नं कुलतया च तद्वाधां राधां सरसमिदं सूचे
 सहचरी । २१

तथां प्रति सह चरी सरस्वती सरसं यथा स्यात्तथा पदये गीते न वक्ष्यमाणं । इदमेव कुचे उवाच । हसे
न सह वर्तते इति सरसं तत्रिपा विशोषे । अन्तां धां नं न पुं सकमेव । किं भूतां राधां । चल द्वाधां
चलेंति । ममाना बाधा व्यवस्था यस्यास्ता । कस्मिन्नाले वसंते । किं भूतां । भ्रमंती चलेंती । कस्मि
न्नांतारे दुर्गे पयि । कैः प्रययचेः चरणदिभिः । किं भूतेः । वासंती कुसुम सुकुमारैः । वासंती माध
वी जगता तस्याः कुसुमानितद सुकुमाराः मृदुलाः तैः । पुनः किं भूतां । बहु विहित लक्षणानुसरणं
प्रदुधाः अनेक प्रकारेण । अथ वा बहु विहितं तस्य तस्य लक्षणं यथासा । तथोतां । कथा हेतु भूत
याः । अमंदं अत्यर्पं । यथा स्यात्तथा । कंदर्पज्वरः तज्जनिता कुलतया । दाह हेतु स्यात् । कंदर्प
ज्वरः । अथ वा कंदर्पज्वरः तज्जनिता प्रादुर्भूता चिंता तया आवुला आवुला तस्याः आवः तथा
वसंतरागैरूपकताले । ललितेति । ललित लवंगलता परिशीलनको मलय समीरे । मधुकरनीव
रकरं बित को किल कृत्तित बुद्धकुटीरे । विहरति हरि हरि सरस वसंते । नृत्तति युवति नृने
नल मंसि विरहि नस्य दुरंते । ध्रुवपदं । हे सखि । राधे इह । अस्मिन् । सरस वसंते हरि
मलय

॥ ३ ॥ विहरति। कीडति। सबलपुष्पादिरसेनसहवर्तत इति सरसः। सरसश्चासौ वसंतश्चेति।
 तस्मिन् न केवसं विहरति। नृत्यति च। कथं। समंसाई। केन युवति उनेन। युवतिश्चासौ ऊनश्चेति।
 तस्मिन् आत्यभिप्रायेणैकवचनं। सावंसाई समंसाह। उनीया सहयोगे। किं भूते वसंते। दुःखेन
 विरहो विश्लेषयस्यास्तीति स विरही। स चासौ ऊनश्चेति। तस्य विरहिऊनस्य। स्वप्रमदायाः सकाश
 निपुनः किं भूते। ललितलवंगुलतापरिशीलनकोमलमलयसमीरे। ललितारमणीयाश्चतोलवंग
 तासां परिशीलनं संस्पर्शः तेन कोमलोमंदोमलयसमीरः चंदनाचलवायुर्यत्र तस्मिन्
 पुनः किं भूते। मधुकरनिबूरकरं वितको किल कृकितकुंजकुटीरे। मधुकराणां भ्रमराणां निवृशः
 तस्मिन् स्नेन करं बितामिश्रिताश्च ते को किलाश्च तेषां कृकितं शब्दितं कुंजकुटीरं यस्मिन् सः तथा
 तस्मिन्। कुंजान्येव कुटीराणि ह स्वमंदिराणि॥ उन्मदेति। १। उन्मदमदनमनोरथपथिकवध
 जनकनित विलापे। २। पुनः किं भूते। उन्मदमदनमनोरथपथिकवधजनकनित विलापे। उन्मद
 मदनश्च उन्मूतो दुर्षकामो यत्र एवं विधो मनोरथको सुवस्युहा। तथा युक्तानां पथिकवधजनानां उ

५

तो दिवापः परिवेदनं यस्मिन् वसन्ते येन वा। सः तथा तस्मिन्। अथ वा पथिका नां वधूः उभ्याः उभूष्णे म
येन ते तथा च। मदनश्च तेन मनोऽन्यप्रियसंगमाभिस्तपो येषां। ते तथा ते च ते पथिकवधूनाश्च ते
नेतः दिवापः परिवेदनं यत्र। सः तथा तस्मिन्। पुनः किं भूते। अलि कुलसं कुलकुसुमसमूह त्रिरा कुल
कुलकुलपे। पत्नीनां भ्रमराणां कुलसमूहस्तेन संकुला व्याप्तः। स चासौ कुसुमसमूहश्च निरंतरं आकुला
प्राः। अकुलानां कुलायाः समूहा यत्र सः तथा तस्मिन् वकुलो बं डलो शौकसमौ करकटादिमावित्ममः। मृगम
कदि॥॥ मृगमदसौरभसवशंवदनवदलमायतमाये। युवजनहृदयविदारणममसिद्धनखर
कुलकुलाले॥ पुनः किं भूते। मृगदसौरभसवशंवदनवदलमायतमाये। मृगमद। कस्तुरी। तस्य
सौरभसमोदः तस्परभससाधिकां। तस्परवशंवदनानि अनुसारी। लिसडुशानितद्वस्तुगंधी नितानि च वदनि
नतनपर्णानि तेषां मायं समूहस्तमालो यत्र स तथा। तस्मिन्। पुनः कथं भूते। युवजनहृदयविदारणममसिद्ध
नखरवचि किं शुक्रकुलाले। युवानोत्तमगा। श्वतेऽनाश्वतेषां हृदयानि तेषां विदारणं तस्मिन् मनसिद्धनखाः
कर्पक रजाः। तेषां कचिद्विद्वद्विनिर्देशां तानि तथा तानि च नवकिं शुक्रानि पलाशकुसुमानि च तेषां कुलसं
तस्मिन् स तथा तस्मिन्॥ मदनेति॥ मदनमही पतिवनकदंडकचिकेसरकुसुमविकाशे॥

रितुविताशाशदिशोयस्मिन्भूतया ॥ माधविवेति । माधविकापरिमलललितेनवमालतिडातिसुगंधो
मुनिमनसामपिमोहनकारिणितकृष्णकारणकंधौ । पुनः किंभूते । माधविकापरिमलललिते । माधविका
याकुसुमितवासंत्याः परिमलोगंधोतेनललितः रमणीयः तस्मिन् पुनः कथंभूते । नवमालतिडातिसुगंधो
नवान्ननाम्बतामालत्यम्बतासांकातिः प्रादुर्भवः कुनीप्रादुर्भाव इत्यस्य कादेशे कृतेतिप्रत्ययः । तथाप्यो न
नोगंधोयस्मिन्सतया ॥ अथवा । नवमालिककातिसुगंधवितिपाठेनवमालिकयाकरणभूतयापुष्पवि
शेषेण अतिगंधोनवाकासौमालिकावेति । तथा । पुनः किंभूते । मोहनकारिणिमोहनंवेचित्पंकर्तुंशा
लमस्येति सतया तस्मिन् केषांमुनिमनसामपि । मुनयोदितेन्द्रियाः । वनवासिनोविकारहीनाः नित्यनेमि
निकादिब्रताचारवंतस्तेषामपि । पुनः किंभूते । तकृष्णकारकंधौ । तकृष्णंयुवजनानांनुकारणेन उपकारं
विनाबधुहितकारी । कामोदीपनत्वात् । तस्मिन् स्फुरतीति ॥ ४ ॥ स्फुरदतिमुक्तलतापरिरंभणमुकु
लितपुलकितचूते । चंदवनविपिनेपरिसरपरिगतयसुनाङ्गलपूते ॥ १ ॥ पुनः कथंभूते । स्फुरंतीपु
ष्पवंतीचासौ अतिमुक्तलताचवासंती । तस्यापरिरंभणं । कर्तृरिष्यती । तेनमुकुलितः पुलकितः रोमो

हतश्चरतः आम्बुदयो यत्र सतथा तस्मिन् । कस्मिन् स्थाने हरिर्विहरति । वृंदावनविपिने । वृंदावना
 मय द्विपिनंततस्मिन् । पुनः किं भूते । परिसरपरिगत यमुना ऊल्लसते । परिसरे समीपे परिगतं स
 तो । हतं तच्च यमुना ऊल्लसते नष्टं पवित्रा भूते । तस्मिन् । आ ऊय देवेति ॥ ४॥ श्री कृष्णदेव भक्ति
 तमिदमुदयति हरिचरण स्मृति स्मरं । सरस वसंत समयवन वर्णन मनुगत मदन विकारं ॥ ५ ॥
 विहरति । हरिचरणो तयोः स्मृतिः स्मरणं । तत्र सारं । मुख्यमेव न भूतं । पुनः किं भूतं । मनुगत मदन
 विकारं । मनुगताः नुस्मरता मदेन विकारो यस्मिन् । पथिकवध्न जनन नित विलापे । इति आम्बु
 तिपि प्रायं वसंतं श्लोकाभ्यां खेटयति ॥ हरविदलित मर्ध्वं वद्विचंचत्परागप्रकटि ॥ ३ ॥
 तपरवासेः हरि विदलिना ईषद्विकसिताश्चता मध्वी । इह हि दहति चेतः केतवी गंधबंधुः प्रसरद
 समवाणः प्राणवत् गंधवाहः ॥ १ ॥ हेराथे । गंधवाहः मलज्जे बायुः इह वसंतं विरहणा नां चेतो दहति ।
 विवर्तन् । वासयन् । सुगंधमन् । कानिका निरम्बलि प्राणनानि वल्यश्च तासु बंधयंतः । इतस्ततो वं
 चयंतः ते च ते परागश्च पुष्परेणवश्च सुगंधिवस्तु चूर्णनिच । अथ च । तैः परागैः प्रकटित पटुना
 साः प्रकटिताश्च ते पटु उल्लाश्च ते वासाश्च तैः मनुविरह एषां दहति । विभूतः । प्रसरद समवाण
 वासयन् कानना जि

उमशशिर 3

158

140
150

श्रीगणेशाय नमः॥ प्रणम्य भारती भक्त्या गणेशं च गता नने॥ समाहृतान्य ग्रंथेभ्यो
 होडा चक्र विरच्यते १ मृगादिषुटमास ५ तारापणं ॥ कर्कादिषुटमासदक्षिणाय
 ता इति जयनः वसन्त ऋतुः पुष्य चैव सरस्वती इति रिनु शुक्ल कृष्ण इष्यः आदित्य चंद्र
 मंगल बुध गुरु शुक्र शनि राहु केतु इति नवग्रह प्रतिपदा द्वितीया त्रितीया चतु
 र्था पंचमी षष्ठी सप्तमी अष्टमी नवमी दशमी एकादशी वदशी त्रयोदशी चतु
 र्दशी पौर्णमासी जमा वास्या इति तिथी चैव वैशाख जेष्ठ असाढ आश्विन आद्रपद
 आश्विन कार्तिक मार्गशिर्ष पौष माघ फल्गु इति मासः मेघ वृष मिथुन कर्क शिह क
 न्या तुला वृश्चिक धन मकर कुंभ मीन इति राशि अश्विनी भरणी कृत्तिका रोहि
 णी मृगशिरा आरिद्रा पुनर्वसु पुष्य ज्येष्ठा मघा पूर्वाषाढा हस्त चित्रा स्वा
 ती विशाखा मूरधा जेष्ठ मूल पूर्वाषाढा ५ तारा पाठे अथ धनिष्ठा शतभिष
 पूर्वभाद्रपद ५ तारा भाद्रपद रेवती इति नक्षत्राणि विष्णु मंग्री तिमायुष्मान सौभा
 ग्यशोभन अतिगंडशुक्र मीध तश्च ल गंड वृद्धि ध्रुव व्याघात हर्वण वज्रसि
 द्धिव्यतीपात वरिषानपरिध शिव सिद्धि साध्य शुभ शुक्ल ब्रह्म हरे देव धर्मि

अभि

पुचेचोला मयिनी निल्लेले भ० म० ५५ १० क० गोवा वी वरो० वेवो काकी म० क०
 ग० म० केको लाही पु० ह० ह० डा पु० डिडुडे डो म० नामि म० मे म० घा मो० टि टि
 पु० फा० टेटो पा पी ५० पु० पु० एण्ड ह० पे पो रादी चि० करे रौ ता स्या० निनु ते ते वि०
 नो नीनु ने म० नो पा पि पु० जे० पे पो भा मि म० म० धा फा ठा पु० वा० भो जो जौ ५० वा०
 मु जे जौ चा म० स्या रि प खु खे म० ग० ठि गु गे ध० गो सा सि तु श० से सो दा दी पु० मा०
 दु थ स म ५० भा० दे दो च चि रे० इति न दौ व रा शि । पुचेचोला निल्लेले मे० ५५
 १० गोवा वी वरो० क० कि कु घ ड० च के को ह मि० ३ हि ह० ह० डा डि डु डो क० मा मि
 मु ने मो रा टि टेटे सिं० टो पा पि पु० एण्ड पे पो क० २ रि रौ रौ ता ति ते ते ता तु० ना
 निनु ने नो पा पि पु० म्रि क० पे पो भा मि म० धा फा ठा मे ध० भो ज नि रि व खु खे खे ग
 गी म कर गु गे गो सा सि तु से सो द कुं म दी दु था स म दे दो चा ची मी न इति न म रा सि
 मयिनी भरणी कृत्तिका पादमेकं मोघं कृत्तिका नाव पो पा दा रो हिणी मृग शिरा र्द्ध
 तु वृष मृग शिरा र्द्ध तु मृग शिरा पुनर्वसु पाद त्रयं मिथुन पुनर्वसु पादमेकं पुष्य मृग
 चा ते कर्क मघा च पूर्व फाल्गुणी ५ तारा पादमेकं सिंह ५ तारा च पो पा दा हस्त

॥ ५५ ॥ १० ॥ क० गोवा वी वरो०

चित्रार्धनुस्यातीविशारवापादत्रयंतुं विशारवापदमेकं सनुराधा जेष्टातेष्टद्विक
मूलचपूर्वाघाठउत्तराषादमेकं धन ५त्तराणां ग्रहोपादः धनिष्टद्विक मकरधनि
ष्टद्विक शतभिषपूर्वाभाद्रपदपादत्रयंकुम्भपूर्वाभाद्रपदमेकं ५त्तरावेष्टा
तेमीन इति राशिनक्षत्राणि ॥ मीनेमेखेत्रोचौत्तिस। वषेकं मेचतुरसप्तयोः
मिथुनेमकरेपंचमेकं। कर्केधनेपंचपंता तिस। वृश्चिकसिंहेपचध्यावन
कन्यातुलापंचवपातिस। मजोमीनेवसुश्रैव चटोवषादशमिथुनेमक
रेश्रैवचाप। कर्कटेकादसेद्वादसे। मृगशिरसिहस्तात्। कन्यातुलाकेरूपौ ११
प्रयोत्तनसंचनवाक ८ रूपौ परनवेदु १० षटविंश २६ मितानि भानि शुक्ल
महीनेवग्रहं विधेयं। तडागवर्षापिखननं समस्त ११ लोमेधसिंहेरत्न
धकारि। वषेकर्कटेतौलिकेखेतसिद्धि ॥ धनुर्मीनपुष्पेवृषीतेसुलक्ष्मी
मकरकुम्भकन्याशसिंहासमस्त ११११ रविगुरुभौमपुरुषाणां च दशाह
गुरुरिष्यकेतुबुधशनिश्चैव तपशकथ्यते बुधः ॥ ११॥ मं धे वृश्चिकयोमीनः

॥ ७६१२२३४५६७८९१०१११२१३१४१५१६१७१८१९२०२१२२२३२४२५२६२७२८२९३०३१३२३३३४३५३६३७३८३९४०४१४२४३४४४५४६४७४८४९५०५१५२५३५४५५५६५७५८५९६०६१६२६३६४६५६६६७६८६९७०७१७२७३७४७५७६७७७८७९८०८१८२८३८४८५८६८७८८८९९०९१९२९३९४९५९६९७९८९९१००॥

शुक्रैः वृषतुलाधिपौ । बुधकन्यामिहनेप्राक्ता । कर्कसाधिपचंद्रमाश्चामि
 मौनधनुर्वीरशनीमकरकुम्भपौर्णिमास्याधिपतिः सूर्यः राशिनाथरुद्रहस्तपौ
 गिनीसुर्यराका मेपूर्वकाधिपतिरापिनी दक्षिणधनेहं नीचसमस्वे मरणप्र
 दा इति पौर्णिमीकालं ॥ शौनोचंद्रस्य ज्ञेयं दक्षिणे च दिशा गुरौ सूर्ये शुक्रे पश्चि
 माया बुधो मीमेतयोत्तरे इति दिशा ज्ञेयं ॥ सकृत्तिथिर्वारपूजा कृता सा शिष्यगुरो
 ज्ञेयं विवर्तिता सः सा स्यात्पहो मेशादिपुष्प २ शेषपाण्यनासौ दिविभूतलेच
 रत्तचंद्रमवेत्पुंस्त्वेतचंद्रमवेत्तुसुर्यपीतचंद्रमवेत्तुभासं कृष्णचंद्रमहर्षक
 जन्मभूतमहा नेवारसदिकृ० वहिउसागरा वेदसिद्धिं शिवदिता १२चा
 तचंद्रवैवर्ज्येत् ॥ जपे पुंस्त्वेवार्देच कुमारी पूजयेत्तथा वाहने राजसेवा याचा
 तचंद्रविवर्ज्येत् इति धातचंद्रः रविचक्रनरेका तस्यो मेव यथ्य मेव यमो मेतु
 पश्चिमे कालं बुधेन कृत्वा मेव च गुरो च दक्षिणे कालं शुक्रैः मने प मेव च गनिपूर्वा
 तये शान् ॥ दक्षिणे सन्मुखे मस्य पूर्ववामे मस्य पूरु इति कालं ॥ नंदशुक्रैः बुधेन
 राजपाभो मे प्रकीर्तिता सौम्ये पूर्णसिद्धिं प्रोक्तं प्रकीर्तिता ॥ नो मा क्व वरपो नंदशुक्रैः

रितो गुरो १

सिद्धिं

पञ्चमं प्रसो तन्मन्त्रं नृप ३ तन्मन्त्रं नृप ३ तन्मन्त्रं नृप ३ तन्मन्त्रं नृप ३ तन्मन्त्रं नृप ३
 रतिहेता चक्रं

शुक्रैः वृषतुलाधिपौ । बुधकन्यामिहनेप्राक्ता । कर्कसाधिपचंद्रमाश्चामि
 मौनधनुर्वीरशनीमकरकुम्भपौर्णिमास्याधिपतिः सूर्यः राशिनाथरुद्रहस्तपौ
 गिनीसुर्यराका मेपूर्वकाधिपतिरापिनी दक्षिणधनेहं नीचसमस्वे मरणप्र
 दा इति पौर्णिमीकालं ॥ शौनोचंद्रस्य ज्ञेयं दक्षिणे च दिशा गुरौ सूर्ये शुक्रे पश्चि
 माया बुधो मीमेतयोत्तरे इति दिशा ज्ञेयं ॥ सकृत्तिथिर्वारपूजा कृता सा शिष्यगुरो
 ज्ञेयं विवर्तिता सः सा स्यात्पहो मेशादिपुष्प २ शेषपाण्यनासौ दिविभूतलेच
 रत्तचंद्रमवेत्पुंस्त्वेतचंद्रमवेत्तुसुर्यपीतचंद्रमवेत्तुभासं कृष्णचंद्रमहर्षक
 जन्मभूतमहा नेवारसदिकृ० वहिउसागरा वेदसिद्धिं शिवदिता १२चा
 तचंद्रवैवर्ज्येत् ॥ जपे पुंस्त्वेवार्देच कुमारी पूजयेत्तथा वाहने राजसेवा याचा
 तचंद्रविवर्ज्येत् इति धातचंद्रः रविचक्रनरेका तस्यो मेव यथ्य मेव यमो मेतु
 पश्चिमे कालं बुधेन कृत्वा मेव च गुरो च दक्षिणे कालं शुक्रैः मने प मेव च गनिपूर्वा
 तये शान् ॥ दक्षिणे सन्मुखे मस्य पूर्ववामे मस्य पूरु इति कालं ॥ नंदशुक्रैः बुधेन
 राजपाभो मे प्रकीर्तिता सौम्ये पूर्णसिद्धिं प्रोक्तं प्रकीर्तिता ॥ नो मा क्व वरपो नंदशुक्रैः

चित्रार्धनुस्यातीविशारवापादत्रयंतुं विशारवापदमेकं सानुराधा जेष्टाते वृद्धि
मूलचपूर्वाभाठत्तरापादमेकं धन ५त्तराणां योपादः धनि वृद्धिं मकर धनि
वृद्धिं शतभिषपूर्वाभादपदपादत्रयंकुम्भपूर्वाभादपदमेकं ५त्तरा रेवत्या
ते मीन इति राशि नक्षत्राणि ॥ मीने मेखे यो चौतिस। वृषे कुम्भे चतुरस्रयोः
मिथुने मकरे पंचमेकं। कर्के चने पंचपंता तिस। वृद्धि कर्के पंच व्यावन
कन्या तुला पंचवपा तिस। मजो मीने वसुधैव यटो वृषा दशमिथुने मक
रे श्यैव चाप। कर्कटे कादसे द्वादसे। ममि सिंह स्यात्। कन्या तुला के रूपो १००
प्रयोत्तन संचन वाक ८ रूपो परन वेद १० षटविंश २६ मितानि भानि शुभा
महीने वषट् विधेयं। तडाग वर्वा पिश्य न न समस्त १० लो मेघ सिंह रणे यु
द्धकारि। वृष कर्कटे तौ निके खेत सिद्धि ॥ धनु मीन पुष्पे पूर्वा ते सुलक्ष्मी
मकर कुम्भ कन्या शशि स्याम प्रसुः ॥ १॥ रवि गुरु भौम पुरुषाणां च दूराह भ
गु र्चिपः केतु बुध शनि श्यैव तपश्चक्यते बुधः ॥ १॥ न वे वृद्धि कर्को भौमः